

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Dziergawka

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **M. P.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. i art. 148 § 2 pkt 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

w zw. z art. 64 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 listopada 2024 r.,

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 4 kwietnia 2024 r., sygn. akt III KO 19/24

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 251/21,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 22 czerwca 2021 r., sygn. akt III K 22/21, wobec jego oczywistej
bezzasadności,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Anna Dziergawka

Paweł Kołodziejski

Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2024 r., sygn. akt III KO 19/24, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia osobistego wniosku skazanego M.P. o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 251/21, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 22 czerwca 2021 r., sygn. akt III K 22/21, wobec jego oczywistej bezzasadności.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł skazany. Nie sformułował w nim żadnych zarzutów, ograniczając się do podtrzymania woli oparcia wniosku o wznowienie o zeznania świadka W.I., który w dniu 23 sierpnia 2020 r. spożywał z pokrzywdzoną alkohol, a „nie miał widzieć pokrzywdzoną”, jak wskazał Sąd Najwyższy w zaskarżonym orzeczeniu. Przedstawioną przez skazanego wersję wydarzeń mają wspierać zeznania matki pokrzywdzonej. Na zakończenie skazany stwierdził, że w jego sprawie jest „mnóstwo nieścisłości” i prosi o kontakt z adwokatem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie wniesione przez skazanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k., sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nierespektującego obowiązującego w postępowaniu wznowieniowym przymusu adwokacko-radcowskiego (bez wzywania do uzupełniania tego braku) w sytuacji, gdy „z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność”. Użyty przez ustawodawcę zwrot „odmawia” oznacza, że sąd jest zobligowany do przeprowadzenia takiej kontroli osobistego wniosku strony, który wbrew art. 545 § 2 k.p.k. nie został sporządzony i podpisany przez profesjonalnego przedstawiciela procesowego, pod kątem okoliczności, na których go oparto. Kontrola ta ma charakter *quasi* formalny co oznacza, że w jej toku nie dochodzi do merytorycznego rozpoznania wniosku ani do badania jego zasadności z punktu widzenia ewentualnych podstaw wznowienia, ale do wstępnego przeanalizowania treści wniosku, w celu ustalenia możliwości jego skutecznego złożenia. Ustawodawca w treści art. 545 § 3 k.p.k. wskazał te okoliczności, które mogą świadczyć o oczywistej

bezzasadności wniosku, lecz nie jest to katalog zamknięty, o czym świadczy użyte wyrażenie „w szczególności”. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że oczywista bezzasadność wniosku ma miejsce m.in. wówczas, gdy wniosek zostanie oparty na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 7 listopada 2023 r., III KO 86/23; postanowienie SN z dnia 4 lipca 2019 r., V KO 36/19).

Taka też sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, co legło u podstaw oceny wniosku skarżącego jako oczywiście bezzasadnego. Sąd Najwyższy słusznie wskazał, że podnoszone przez niego okoliczności dotyczące niemożności zapoznania się z aktami sprawy, kwestionowania oceny dowodów czy przesłuchania w charakterze świadka W.I., obiektywnie nie mogą doprowadzić do wznowienia postępowania. Dodatkowo uzupełniając argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia zauważyć należy, że W.I. był przesłuchiwany w przedmiotowym postępowaniu i szczegółowo przedstawił swoją relację z dnia 23 sierpnia 2020 r. (k. 134-136). Między innymi w oparciu o jego zeznania czynione były w sprawie ustalenia faktyczne, na co wskazuje analiza uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji (k. 1498-1512). Tym samym żądanie ponownego przesłuchania ww. świadka nie może zostać uznane za ujawnienie się nowego dowodu lub faktu, nieznanego sądowi ani stronie w chwili wyrokowania, który w wysokim stopniu uprawdopodobniałby wadliwość wydanego orzeczenia i w takim samym stopniu wskazywałby, że po wznowieniu postępowania zapadłoby orzeczenie zasadniczo odmienne.

Polemika z ustaleniami faktycznymi, kwestionowanie zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz podkreślanie wystąpienia wielu nieścisłości w sprawie wskazują na rzeczywiste zamiary skarżącego zmierzające do zainicjowania powtórnej kontroli odwoławczej prawomocnego już wyroku. Swoim intencjom skazany dał wyraz wprost we wniosku „prosząc o uczciwy proces”. Powyższe z oczywistych względów nie mogło stanowić podstawy do wznowienia, bowiem pamiętać należy, że postępowanie wznowieniowe nie służy prowadzeniu na nowo

kontroli ustaleń i ocen prawnych dokonanych podczas zwykłego toku instancji (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 8 lutego 2024 r., I KZ 56/23; postanowienie SN z dnia 17 lipca 2024 r., III KZ 16/24). Wznowienie postępowania może nastąpić wyłącznie w oparciu o ściśle określone przez ustawodawcę podstawy.

Reasumując, na gruncie złożonego przez M.P. wniosku o wznowienie już *prima vista* jasny był brak okoliczności wskazujących na zmaterializowanie się którejkolwiek z podstaw wznowieniowych wskazanych w rozdziale 56 k.p.k., co słusznie skutkowało jego uznaniem za oczywiście bezzasadny, a w konsekwencji odmową jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k. Stanowiska tego w żadnym stopniu nie podważa argumentacja przedstawiona w zażaleniu.

Na zakończenie należy wyjaśnić skazanemu, że odmowa przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. dezaktualizuje potrzebę rozpoznawania wniosku o wyznaczenie obrońcy, albowiem celem wskazanego przepisu jest zredukowanie zbędnych przebiegów procesowych w postępowaniu wznowieniowym w sytuacji, gdy obiektywnie brak jest podstaw do wznowienia postępowania.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

Anna Dziergawka Paweł Kołodziejski Stanisław Stankiewicz

WB.

r.g.